

Aşağıdaki sorularımın Çevre, Şehircilik Ve İklim Değişikliği Bakanı Mehmet ÖZHASEKİ tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ıncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Sırrı SAKIK

Ağrı Milletvekili

Erzincan İliç'teki Siyanürlü Altın Madeni ülkenin birçok yerinde faaliyet gösteren madenlerin ne kadar tehlikeli olabileceğini tekrardan ortaya çıkarmıştır. Doğa ve insan yaşamı açısından çok fazla risk barındıran bir maden alanı da Ağrı Diyadin'deki bölgedir. Ağrı'nın Diyadin ilçesine bağlı Mollakara köyü ve Murat Nehri havzasında bulunan Ulukent, Akçevre, Aşağı Dalören, Yukarı Dalören, Kotancı, Gedik, Karataş, Mutlu, Tazekent, Yolcupınar ve Oğuloba köylerini etkileyen Koza Holdinge ait altın madeni sahası, taşıdığı riskler itibarıyla bütün bölgeyi tehdit etmektedir. Sit alanlarının bulunduğu, Murat Nehri'nin geçtiği ve tehlike altında olan bitki türlerine ev sahipliği yapan bölgede 4 adet siyanür havuzu kurulmaya başlandı. Bu süreçte onlarca kimyasal toprağa sürülecek. Yüklü, yüksüz, acil durum ve taşkın adı verilen havuzlarda yüzlerce ton tehlikeli kimyasal atık bulunacak. Bu havuzlar Murat Nehrine 55 metre kadar yakın olacak. Madende, yılda 2 bin 455 ton sodyum siyanür, halk arasında kostik olarak bilinen sodyum hidroksit de 1043 ton kullanılacak. Yine tuz ruhu olarak adlandırılan, diğer kimyasallar gibi canlı yaşamını tehdit hidroklorik asit yılda 134,6 ton kullanılacak. Binlerce metrelik alanı kapsayacak siyanürün, olası bir kayıp kaçak veya siyanür havuzunun yıkılması gibi durumlarda yalnız Murat değil, Fırat nehri havzası Basra Körfezi'ne kadar canlı yaşamını yok edecektir. Mollakara köylüleri altın aranan yerdeki mera bölgesi için eskiden beri Kürtçe zehir manasına gelen "jehr" dediklerini, şimdi de buranın gerçekten zehir bölgesi olduğunu söylüyorlar. Meralarını kaybeden köylüler maden çalışmalarının hem topraklarını, sularını

zehirlediğini hem de tarım ve hayvancılık faaliyetlerini bitirdiğini belirtiyorlar. Yalnızca 500 kişinin istihdam edileceği söylenen işletmelerde ekonomik ve ekolojik kayıp çok daha büyük olacaktır. Diyadin'in sınırlı içme suyundan buraya çekilen hat ile Diyadin halkının içme suyuna da el konulmuştur. Jeotermal suları ve yeraltı içme sularını kirletecek olan maden, aynı zamanda bölgede yapılan jeotermal ısıtmaya bağlı domates seracılığını da bitirecektir.

Bu bağlamda;

- 1- Ağrı'nın Diyadin ilçesindeki Mollakara Koza Altın Madeni sahasındaki faaliyetlerin ekonomik ve insani faydadan çok bölgedeki insan ve doğaya zarar verdiği bilindiği halde ısrarla sürdürülmesinin gerekçeleri nelerdir?
- 2- Sadece 500 kişilik istihdam ve 6 yıllık bir çalışma öngörülen tarım ve mera yerlerini bozan, siyanür gibi bir zehiri doğaya salacak olan ve bölgenin ekonomisine katkısı çok sınırlı olacak bu maden faaliyetinin amacı sadece şirket karı mıdır?
- 3- Diyadin'in sınırlı içme suyu kaynakları neden madene akıtılmaktadır?
- 4- Erzincan İliç'teki facianın bir benzerinin yaşanmaması için hangi önlemler alınmıştır?
- 5- Murat Nehrinin dibinde siyanür tehlikesine karşı nasıl önlemler aldınız?
- 6- Mollakara Koza Altın Madeni'nin bölgedeki su kaynakları ve toprağa olan etkileri konusunda bir izleme ve değerlendirme süreci başlatılmış mıdır?